

Underrättelse om
kaffe-wicker./(Lars Fresk.)
Stockholm, tryckt hos Carl
Del...

Fresk, Lars

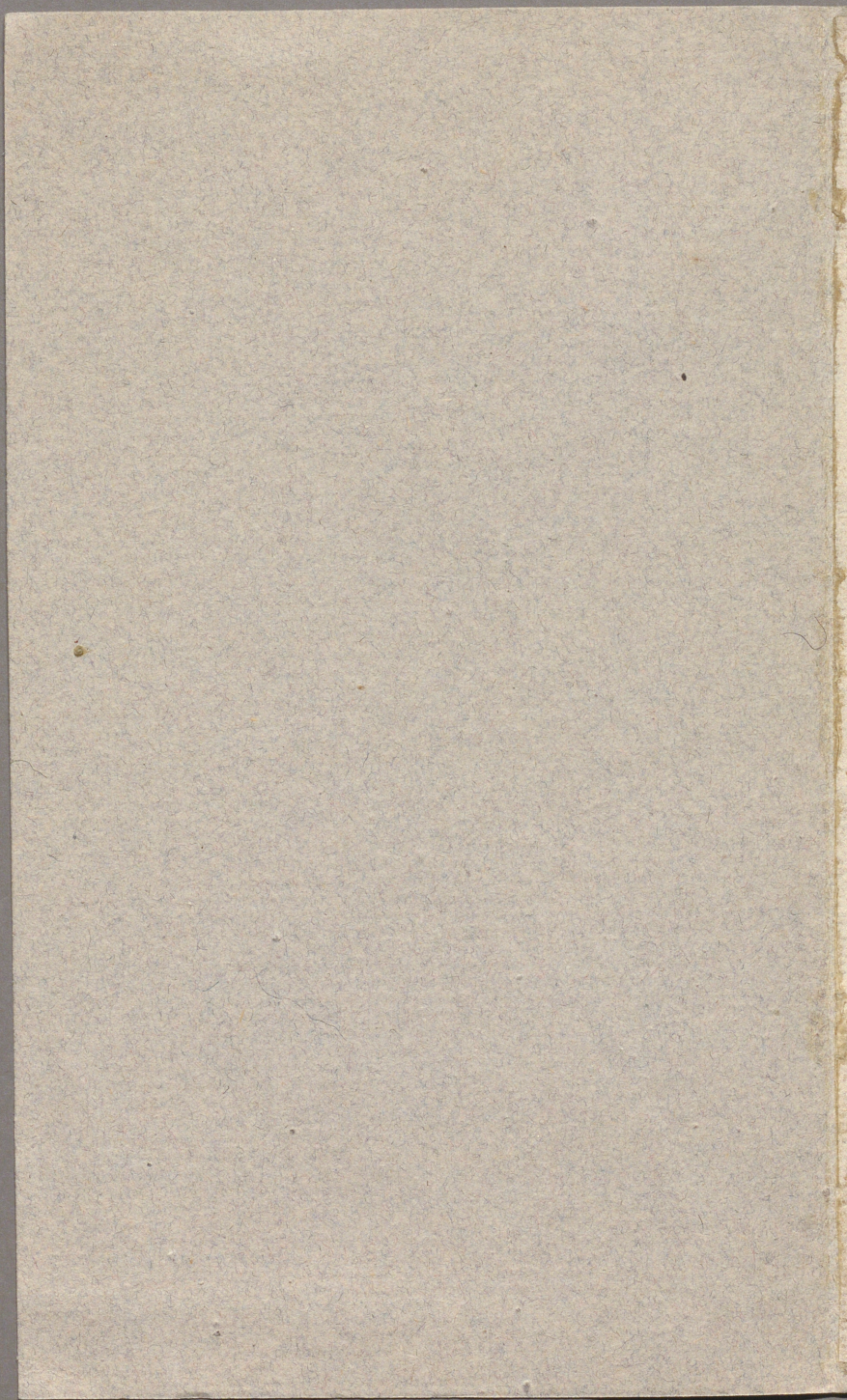
1700-1829 12 H Br.

FRESK, LARS
Underrättelse
om Kaffe-vicker

Sv. saml.
Ekern.
Trädg.
(Pr.)
1700-1829

FRESK, L

Ex. A. Ehon.
Freddag
(An.)
1700-1829

Underättelse

om

Kaffe=Wicker.

L. Fresk

SEDERHOLM,
Tryckt hos CARL DELEEN, 1820.

Som jag icke känner Swenska namnet på Kaffe-surrogatet *Astragalus bæticus*, må man kalla det Kaffe-Wicker, emedan det så til skidor som kårna mest liknar Wicker.

Planteringen

bör ske om våren wid samma tid och på lika sätt, som säckerarter, i god trädgårdsjord, emot södern, (helst sandmylla, der de bättre tyckas froda sig än i lera *), 2 å 2½ qvarter emellan hwart frö. Bäst är at dela jorden i fångar, för mera beqvämlighet wid rensning och skörd.

Twenne dagar före planteringen läggas skidorna i blöt, tills de synas wilja öppna sig, då de genast utsprias, och wattenet utkramas med et groft linne, at de må bättre låta handtera sig til sättning, hwilken likwål icke bör ske för djupt, emedan de quarters långa rötterna behöfwa stå i bästa matjorden. Infaller icke regn, så wattnas de hwarannan eller tredje dag; då de böra wisa sig öfwer jord efter 10 å 12 dygn, nid gynnsam wäderlek. Efter andra och tredje skottet börjar blomningen, som efter hand fortfar til sena hösten.

Skörden

plår wanligen infalla i medlet af Aug. (1819 börjades den midti Juli månad) och fortsattes 1 til 2 gånger i weckan, helst af barn, som ej ned-

*) Som tobaksplanterina nu icke är mycket lönande. Skulle de dertil inredda landen blifwa den förträffligaste säningsjorden.

trampa skotten. Kommer mycket regn och skidorna
qwarfitta mogna, öppna de sig och málta; men
flera frostnätter ha icke skadat dem. I knappa år
bör den gifwa 600:de kornet, men i goda, det
1000:de och derutöfwer. Skidorna utbredas på
golf och windar til bättre torkning, hwarefter
de samlas i torra kåril til

Förbrukning.

De största skidorna aftagas til ny plante-
ring; af de öfriga tages efter behof, och lägges
i kofhett watten at förwållas; då, efter en fjer-
dedels timme, skidorna af sig sjelfwa synas öppnas,
afhållas watten, Wickern uphålls i stenfat och
betäckes med något linne at bibehålla värmen,
då det är lätt för 3 à 4 personer at på en timme
utspita et åmbar. Derefter utslås bödnorna på
en gröfre linneduk som insuger watten, och ut-
bredas til torkning antingen i solen, på warma
kåkelugnar, eller på torkhållar i ugnar. För at
bestämma bästa bränningsfättet, är bäst at til 1
℔ kaffewicker, lägga 4 lod Amerikanskt eller ut-
ländskt kaffe; då det sednare är lagom brändt,
har det förra såsom mera löst, erhållit en swarta-
re färg och således blifwit hårdare brändt, hvil-
ket är det rätta.

Til 1 Jungfru sådant malet kaffe, tages
6 koppar watten och kokas 10 eller 12 minuter
samt afklaras med fisktinn, då det förträffligaste
kaffe fås.

Af 1 ℔ 12 lod skidor erhålles 1 ℔ spritade
bönor, hvilka til lika rymd åga en tredjedel me-
ra tyngd än de utländska.

Önskeligt wore, om de, som wilja plantera
denna kaffewäxt, sjelfwe första året följa des
gång, samt anmärkte och upgåfwe för allmän-

heten, hvad jag icke funnat ertappa och fatta;
då jag hoppas at Sverige skall om några år
kunna bespara millioner på handelsvägen, för
denna så kallade nödvändighets-wara.
Elfwiks gård å Lidingön.

Lars Fresk.

